

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 9. juni 2014

Kirkedag: 2. pinsedag/B

Tekst: Joh 6,44-51

Salmer:

SK: 723 * 314 * 331 * 464 * 476 * 359

Ejendomsfællesskab, måltidsfællesskab, gudstjenestefællesskab, nadver og bønnefællesskab er bare noget af det, der kendetegner urmenigheden, den første kristne menighed. Vi kalder det også for ”De 5 b’er”: Badet (dåb), brødet (nadver), bordet (måltid) bønnerne og brødrenes fællesskab.

Situationen med denne form for fællesskab finder sted i en tid, hvor det måske mere var af nød end af ideologiske/teologiske grunde, at man så til hinanden og rykkede sammen. Der skete det for de første kristne, som ofte sker ved mindretal, at de rykkede sammen til gensidig hjælp og beskyttelse. Lige i den pågældende situation var det faktisk ikke uden risiko at gå rundt i Jerusalem og påstå, at Jesus fra Nazaret var opstået fra de døde.

Man rykkede sammen, delte det, man havde i fællesskabet; men – og det er højst bemærkelsesværdigt – man delte efter enhvers behov. Stik imod mange moderne politiske anskuelse og almen menneskelige opfattelser, hvor vi alle skal have lige meget og ingen mere end andre, så fik man her efter behov.

Det er værd at notere sig, hvad der ofte følger lige i hælene på dette, men som ikke nævnes. Der står nemlig ikke ’efter enhvers begær’. Og det følger ofte lige efter.

Dette fællesskabssamfund blev i den senere kirkehistorie idealiseret i klosterlivet. Men netop kirkehistorien selv har masser af eksempler på, at sådanne fællesskaber har været betændte, fordi alle havde et behov; men mange havde også et begær. Et begær efter at få mere til sig selv end behovet. Et begær efter at se fællesskabet være til for min skyld. Et begær efter ganske enkelt at rave til sig på de andres bekostning. Det lyder da ikke så fremmedartet i nutidens ører.

Kristeligt set er denne ”samfundsorden” med fællesskabet ikke normen for kristne. Men, det er normen for kristne, at vi har øje for den enkeltes behov. Det er normen og kravet, fordi således handler Gud selv. Det ser vi f.eks. i lignelsen om arbejderne i vingården, hvor enhver får samme løn uanset arbejdsindsats. Enhver får samme nødvendige eksistensmulighed. Jeg har engang citeret Johs. Møllehave for at have sagt, vist nok i en prædiken over afsnittet i bjergprædikenen om ikke at bekymre sig, om spurven og markens liljer, og ud fra det skulle Møllehave have sagt: Gud giver os ikke, hvad vi har trang til; men hvad vi trænger til.

Det er bare så nemt for os at komme til at betragte det, vi har trang til som noget, vi trænger til. Der er sikkert nogle af Jer, der kan huske muremester Jessens kone i Matador. Hun trænger til et ekstra stykke kage.

Gud stiller ikke begærets sult; men Han stiller behovets sult. Sådan er Gud, fordi det at have øje for den andens behov og se det som sin opgave, det er kærlighedens væsen. Kærligheden ser den andens nød før egen. Kærligheden ser sin egen rigdom som den andens mulighed og redning – eller frelse, for nu at bruge et mere kristeligt ord om kærlighedens væsen.

I bund og grund er det årsagen til hele frelseshistorien, og det, der driver Gud til at sætte den i værk. Vi har brug for frelsen. Vi har brug for nåden. Vi har brug for tilgivelsen – f.eks. tilgivelse for at sætte begær over behov, sig selv før den anden.

Inden vi fortsætter ad den vej, skal vi lige vende tilbage til de første kristnes fællesskab. For mig er det ikke kun en beskrivelse af dem. Det er også en programerklæring og en hensigt, en målsætning, for således bør det være i kirken. Ikke nødvendigvis det totale fællesskab; men det at have øje og sind for hinanden og have fællesskab.

I nogle aspekter af disse ting, kalder vi det for diakoni, og kirken har altid gået forrest i denne kærlighedens barmhjertighedsgerning. Hele socialvæsnet, sundhedsvæsnet, gamle tiders fattigvæsen, sygehuse osv. er født i kirken og senere vokset op og flyttet hjemmefra. Kirken har opfundet disse ting, som aldrig ville være blevet opfundet i et materialistisk samfund, og heller ikke i nogen anden politisk ideologi. Kirken har opfundet dette, fordi kirken gjorde, som dens Herren. Men samfundet har adopteret det. I kirken har vi stadig den diakonale opgave i diverse kirkelige organisationer, som vi jo også understøtter i indsamlinger og evt. frivilligt arbejde. Helt konkret kan vi jo bare tale om vores provstiprojekt eller Kirke Care i kirkefællesskabet i Hillerød.

Men for mig går det endnu tættere på. Det bør være således i kirken også her hos os i vore sogne. Jeg siger ikke, at vi ikke har omsorg for hinanden. Men vi må heller ikke hvile på laurbærrene. Vi skal til stadighed have et omsorgsfællesskab. Et gudstjenestefællesskab, et bønnens fællesskab osv. Vi falder ganske enkelt fra os selv som kirke, hvis ikke vi har det, helt ned i de enkelte små menighedsfællesskaber. Har vi ikke det – og det godt nok – så må vi se at få det. Har vi ikke det, handler

vi anderledes end den Gud og Herre, vi tilbeder, forkynder og tror. Vi kan godt nok ikke handle som Gud; men vi kan tilstræbe, at vi ikke handler imod Gud.

Jesu Kristi kirke her hos os kan måske ikke kendes på, at når der ringes til gudstjeneste, så strømmer mennesker til i næsten talløse skarer ned ad alle gader med kirken som mål. Som oftest er det jo blot en lille flok af enkelte fra hid og did. Men Kristi kirke også hos os bør kunne kendes på sin omsorg, det at have øje for hinanden og hinandens behov, og dertil stille de fælles resurser til rådighed for den enkelte. I vort sogn kan vi godt gøre det bedre. Jeres præst kan godt gøre det bedre. Det er nødvendigt, at vi hjælper hinanden med det. Det er nødvendigt, at vi beder for hinanden om dette Guds kirkes væsen og virke hos os. Også når det gælder trosfællesskabet omkring De 5 B'er.

At Gud ser vores behov og handler derpå kommer også til udtryk i dagens evangelium. Det kommer til udtryk i de ord, hvori Jesus omtaler sig selv som 'livets brød', 'det levende brød', brødet fra himlen. Hans kød er brødet (med hentydning til nadveren), som gives til liv for verden.

Jesus bruger brødet som billede for at sige noget om sig selv. Vi ved jo godt, at han ikke taler helt bogstaveligt. For selv om vi spiser Jesus-brød, tror på Jesus, så dør vi i tiden. Men han, som kommer fra Himlen og har set Faderen, er ikke kun i tiden. hans "tid" er evigheden. Med andre ord: troen på Jesus er det evige liv, hvilket Jesus jo selv tydeligt siger.

Jeg synes ærlig talt, at det kan være svært at have med denne slags Jesus-ord at gøre. Vel, det er da en fantastisk trøst, om end det ikke er til at fatte, at døden her ikke er en død fra Gud. Det er da en ufattelig trøst at vide, at døden i Jesu optik er

udgangen af livet i sin forgængelighed og indgangen til livet i opstandelsens uforgængelighed. Det er da en livsbekræftelse at vide, at det ikke passer, at ”om lidt blir her stille, om lidt er det forbi”. Det er ikke forbi, for Gud Herren har et helt andet og udødeligt nyt liv til os.

Men samtidig så fylder døden meget hos os. Den giver mærker på livet, det kan være frygteligt svært at komme over. Døden gør det rent faktisk stille i mine stuer, når du ikke længere er her. Og vort liv er helt konkret forbi.

Det kan være svært at håndtere dette, som en vist nok engang har kaldt ”allerede-endnu ikke”. Tror vi på Jesus, har vi allerede det evige lig, og dog endnu ikke uden dødens overgang. Vi lever i troen på Jesus allerede i Himlen og endnu ikke.

Jeg nævnte før, at der i Jesu ord er en hentydning til nadveren med ordene, brødet ”jeg vil give, er mit kød, som gives til liv for verden.”

Som nævnt før, så kan Jesus ikke være konkret. Man kan ikke leve af nadverbrød. Helt ærligt, jeg tror man får lede ved dem, før man er blevet mæt. Og skal de bare mætte en trang, skal der godt nok mange til.

Måske er hentydningen til nadveren mest tydelig, fordi vi kender vores gudstjenesteliturgi og nadverens plads heri. Jesus har nok ikke hentydet så meget til den rituelle nadver, som til det, nadveren peger på, nemlig korsfæstelsen. For selv da Jesus uddeler nadveren til sine disciple skærtorsdag, er der jo heri en pegen frem på korsfæstelsen. Men tingene hænger jo sammen deri, at nadverens brød er nutidens virkeliggørelse og modtagelse af Jesu given sig selv til liv for verden.

Verdens behov for liv har nok i Jesus Kristus. Når verden ikke tilfredsstilles derved, er det, fordi verden begærer mere end dens behov. Måske skyldes denne konflikt i forståelse, at Jesus og verden definerer forskelligt, hvad der er livet.

Hvad er live da, set med vore øjne? Hvad er livet da, set med Guds øjne?

Hvis dagens læsninger kan læses sammen, så er livet iflg. GT, at vi følger Guds love, holder Hans bud, og er Guds folk og Han er vor Gud. Livet er, at vi har et kødhjerte (der kan føle og elske) og en ny ånd – en ånd fra Gud – en Hellig-Ånd.

Livet er med andre ord det totale fællesskab med Gud Herren. Et fællesskab, hvor vi er sammen om mit livs rigdomme; hvor jeg stiller hele mit liv (som i urmenigheden) til rådighed for Gud Herren, som giver mig efter behov. Der er liv deri, fordi jeg så er fri fra at være bundet til denne verden og til dens bekymringer om alt det, jeg alligevel ikke kan tage med mig, og alligevel ofte begærer.

Livet er at spise sig mæt i kødet fra himlen, tro på Jesus. At livet handler om at spise, ved vi godt. Det er da utroligt så meget mad, der laves på TV. Vi ved også, at livet er at spise rigtigt. Selvfølgelig skal vi passe på vor krop. Vi er blevet så kostfikseret, at det virker som om, vi lever for at spise. Vi fokuserer på kosten, når vi er for tykke, når vi er for tynde, sund og usunde. Og meget af det foregår i hovedet. Jeg ved, at det kan man næste blive idiot af. Man kan blive så optaget af det og tro, at bare jeg får styr på kosten, så vil jeg leve godt. Det vil jeg også – lige indtil jeg dør.

Vi kan ikke leve for kosten. Vi kan heller ikke leve kun af nadverbrød. Det handler om, at vi ser vore behov. Jesus er ikke nervøs for, at vi ikke ser vore fysiske behov. Men måske kan han godt være nervøs for, at vi ikke ser vort åndelige behov. Jesus vil, at vi også skal være bevidste om vort åndelige behov. Vi har et åndeligt behov, fordi vi ikke har et hjerte af sten. Vi har et åndeligt behov, fordi Gud har givet os en ny ånd. Det behov tilfredsstilles i troen på Jesus. Han er brødet til livet.

Er vi os det bevidste og søger brødet fra himlen i troen; kan vi have det omsorgens fællesskab i kirken, at den enkeltes behov ses og afhjælpes, ja, da vil vi som kirke i Guds rige måske også høre sagt om vore forhold: Herren fjøede hver dag nogle til, som blev frelst.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliv er én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen